

בית משפט לתביעות קטנות באשקלון

ת"ק 20-08-27793 אוחיון נ' רביקוביץ'

תיק חיצוני:

1

בפני כב' הרשמת הבכירה עידית כלפה

אלינור אוחיון

התובעת:

נגד

אלברט רביקוביץ'

הנתבע:

2

3

פסק-דין

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

לפני תביעה קטנה ע"ס 33,764 ₪ בגין עוולת לשון הרע ועוולת הרשלנות בעקבות דברים שפורסמו ברשת החברתית פייסבוק.

בהתאם להוראת תקנה 15(ב) לתקנות שיפוט בתביעות קטנות (סדרי דין), תשל"ז-1976, על פסק הדין להיות מנומק בצורה תמציתית.

רקע-

1. התובעת טוענת כי היא רכזת ומקדמת גזע בהתאחדות הישראלית לכלבנות ובעלת אתר פייסבוק עם כ-5000 עוקבים בשם פומרניאן-בית הבובות שלי. התובעת מעידה על עצמה כי היא פועלת ללא לאות לטובת הכלבים, אימוצם, מפקחת מטעם ההתאחדות על תנאי גידול הכלבים ופועלת למען השמירה של טיפוח האהבה בין כלבים לבני-אדם.

ביום 25.6.2020 התובעת העלתה פוסט שזוהי לשונו :

"שמאיה הנסיכה הקטנה מקבלת את המתנה שלה!! שכל כל חיכתה לה.. האושר הזה- זה מה שגורם לי להמשיך ולהעניק (הצג עוד)".

הפרסום לווח בסרטון המציג ילדה שקיבלה בהפתעה כלב שהיה בתוך אריזת קרטון כמתנה (להלן "הפוסט").

בית משפט לתביעות קטנות באשקלון

ת"ק 27793-08-20 אוחיון נ' רביקוביץ'

תיק חיצוני:

לפוסט זה הגיב הנתבע כדלקמן:

"מאחל לך שיסגרו את הבת שלך בקופסא כמה שעות ויתנו אותה במתנה לכמה אהבים
יחלאה אנושית" (להלן "התגובה").

עוד הגיב הנתבע בהמשך (כפי הנראה במסגרת שיח שהחל בין הצדדים ואשר צורף בחלקו):
"פומרניאן- בית הבובות שלי תתראי איפה שאת רוצה יבן אדם מסכן ועלוב הייתי
מאחל לך גם פי אלף יותר גרוע, זה לא בובה ולא צעצוע ומאחל לך שהילדים שלך יעברו מה
שהכלבים האלה עוברים אולי יפתחו לך העיניים יתת אדם אחד".
נעשו שלושה לייקים לתגובה זו של הנתבע.

אדם בשם שחר לביא הגיב:

"פומרניאן- בית הבובות שלי אם לא הבנת הוא דיבר עלייך ולא על הכלבים דרך אגב זה
נקרא הרבעת כלבים בכפייה אז אל תעדני את זה במילים כמו "בית גידול" מאחל לך שבת
המשפט יסגור לך את המטחנת גורים וישלח אותך בארגז למדגסקר יא מטומטמת."

הנתבע הגיב:

"פומרניאן- בית הבובות שלי את יכולה לשלוח בבקשה קבלה של המכירה של הכלב? או
שפשוט מס הכנסה יבקשו ממך אותה."

התובעת הגיבה:

"זה מה שהוא איחל לבת שלי. אני מאחלת לכם - לברר לפני מי אני ומה פעילותי למען
הקטנים האלו. ומה שאתם עושים- זה מקללים! משפילים! ומוציאים לשון הרע אודתי
ואודות בית הגידול שלי. צר לי שבחורים צעירים מתנהגים בצורה כזאת ומשתמשים
בפלטרמה כל כך גדולה- על מנת לגדף ולהשפיל אדם על לא עוול בכפו. כל ההודעות צולמו
והועברו לגורמים המתאימים."

ובהמשך הגיב הנתבע:

"פומרניאן- בית הבובות שלי יאללה לכי תעשי חמוצים."

2. התובעת טוענת כי פנתה לנתבע על מנת שיוריד את הפוסט אך הוא סרב.

בית משפט לתביעות קטנות באשקלון

ת"ק 27793-08-20 אוחיון נ' רביקוביץ'

תיק חיצוני:

במקביל התנהל שיח בין התובעת לנתבע בצ'אט הפרטי בפייסבוק:

הנתבע:

"פרסמת סרטון של כלב שנקנה סגור בתוך קופסא שאף אחד לא יודע כמה זמן זה היה ככה. אני בן אדם שמאוד קיצוני בדעותיו לגבי מכירה וסחר של בעלי חיים ומשווה את זה מבחינתי לאותה רמה של סחר בבני אדם וילדים ונשים. מה שנרשם בפוסט זה בדיוק מה שעשית לכלב. אולי אני באמת לא מכיר אותך ואת מה שאת עושה ואם היית מסבירה לי אולי גם הייתי מוריד את הפוסט. אבל חבל על האוויר והזמן שאת מבזבזת לאחר בדיקה מעמיקה גם שלי לא עשיתי שום דבר שהוא לא תקין."

ובהמשך:

"אני מכיר מקרוב את התהליך של היבוא של הכלבים האלה ואת שיטות ההרבעה שלהם."

"מאמין שגם אין קבלות עליהם."

"אז אם נפגעת כי חשבת שאיחלתי חס וחלילה באופן אישי משהו לילדה שלך אז על זה אני מוכן לחזור".

הנתבע טוען כי לאחר דברים אלה, ובסמוך מאוד לפרסום, אף מחק את התגובה.

תמצית טענות הצדדים-

3. התובעת טוענת כי תגובת הנתבע נעשתה מתוך כוונה ברורה להזיק לה ולפגוע במשלח ידה, הפרסום פגע בשמה בטוב ובעסקיה בפרט משום שהיא מוכרת ולכן התגובה עומדת בתנאי סעיפים 1 ו-2 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 ומקימה עילת תביעה ללא הוכחת נזק (ס' 7א לחוק הנ"ל), ואף בתנאי עוולת הרשלנות לפי סעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש].

הנתבע טוען כי אין ולא היתה לו הכרות אישית עם התובעת, הוא לא ידע מי היא ומה זהותה ומי עומד מאחורי עמוד הפייסבוק- "פומרניאן- בית הבובות שלי", ולכן הדברים כלל לא כוונו באופן אישי לתובעת. דברי הנתבע נאמרו מתוך הבעת עמדה וכאב על מעשיה של התובעת

בית משפט לתביעות קטנות באשקלון

ת"ק 20-08-27793 אוחיון נ' רביקוביץ'

תיק חיצוני:

1 שהינם חמורים בעיניו משום שהם מהווים סחר בבעלי חיים, בדרכים אשר ידוע לו כי מסבות
2 לבעלי החיים סבל רב, דבר שהנתבע מתנגד לו כדבריו באופן קיצוני. הנתבע הסביר זאת
3 לתובעת, התנצל בפניה והוריד את התגובה תוך שהוא אף חוזר בו מדבריו.
4

דיון והכרעה-

5
6
7 4. לאחר ששקלתי בטענות הצדדים, שמעתי עדותם לפני, עיינתי בראיות שהוגשו, ומתוך הדין
8 הקיים הגעתי לכלל מסקנה כי דין התביעה להידחות כפי שיובהר להלן.
9

10 השאלה המשפטית העומדת להכרעה היא האם דבריו של הנתבע מקימים את עוולת לשון
11 הרע בהתאם לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965, כאשר המסקנה המתקבלת היא כי אין
12 הדברים כך, ואף לא שוכנעתי כי מתקיימים התנאים לייחוס עוולת הרשלנות לנתבע (זאת אף
13 מלבד העדר הוכחת נזק, כמתחייב).
14

15 באשר לעצם יסוד הפרסום לא נשמעה מחלוקת כי מדובר בפרסום על פי החוק, הגם
16 שמהראיות עולה כי מדובר בפרסום בהיקף מצומצם ולפרק זמן קצר.
17

18 הוראת הדין הרלבנטית קבועה בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965, שזו לשונו:
19

20 "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

21 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

22 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

23 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או
24 במקצועו;

25 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או
26 מוגבלותו;"

27
28 5. השאלה האם הדברים מהווים לשון הרע נבחנת תוך בחינת ההקשר והנסיבות בהם הם נאמרו
29 ובפסיקה נקבע כי לא כל קללה, גידוף או איחול לא נעים מהווים לשון הרע וכל מקרה נבחן
30 ע"פ נסיבותיו והקשר הדברים.

בית משפט לתביעות קטנות באשקלון

ת"ק 20-08-27793 אוחיון נ' רביקוביץ'

תיק חיצוני:

- 1
- 2 בפסיקה נקבע כי הפרסום נבחן עפ"י מבחן אובייקטיבי, דהיינו כיצד נתפס הפרסום בעיני
- 3 האדם הסביר, האם כהבעת דעה לגיטימית או שהיה רואה בו משום לשון הרע (ר' ע"א 740/86
- 4 יגאל תומרקין נ. אליקים העזני, פ"ד מג (2) 333).
- 5
- 6 טיבו וסיווגו של פרסום, כקביעת עובדה או כהבעת דעה, נקבע על פי מהותו הבסיסית, היינו
- 7 זו הנלמדת ממשמעותו הכוללת בעיני קורא סביר, ואין הוא מאבד מעמדו כפרסום של הבעת
- 8 דעה, רק בשל כך שנשתרבבה לתוכו עובדה כלשהי (ר' ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ
- 9 ואח' נ' חברת החשמל בע"מ ואח', פ"ד לא (2) 281).
- 10
- 11 מאחר שהמבחן הוא אובייקטיבי: מהו המובן שהאדם הסביר והרגיל היה מייחס לפרסום,
- 12 ומאחר שיש לתת את הדעת להקשר שבו הובאו הדברים הנטענים להיות לשון הרע, נקבע
- 13 בפסיקה כי אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך שבה הובן הפרסום על-ידי הטוען לפגיעה
- 14 בו (ר' ע"א 1104/00 דוד אפל נ' איילה חסון ואח', פ"ד נו (2) 607).
- 15
- 16 6. בחינת השאלה האם מדובר בהבעת דעה או בפרסום עובדתי היא בחינה משמעותית משום
- 17 שהטעם לאבחנה בין עובדה לדעה, ולהגנה המוגברת על הבעת דעות, נובע מהמהימנות
- 18 הגבוהה יותר שהקורא מייחס לעובדות, להבדיל מיחס הקורא כלפי דעותיו של המפרסם.
- 19 בהתייחסותו של הקורא לדעות, המתיימרות להיות דעותיו של המפרסם ותו לא, גישתו היא
- 20 מן הסתם ספקנית יותר, והקורא ישתדל דרך כלל ליצור לעצמו דעה עצמית משלו גם אודות
- 21 "עובדות" הנאמרות ע"י המפרסם. על כן נקבע כי יש הצדקה להקפיד עם המפרסם יותר בכל
- 22 הנוגע לפרסום עובדות נטענות, ולעומת זאת להעניק לו הגנה ליברלית יותר בכל הנוגע להבעת
- 23 דעותיו (ר' ע"א 334/89 רבקה מיכאלי ואח' נ' בלה אלמוג, מו (5) 555).
- 24
- 25 בענייננו, מהראיות עולה בבירור כי דברי התובע נכתבו בהקשר של 'צער בעלי חיים'.
- 26 במחוזותינו ידוע הוויכוח המר בין מגיני זכויות בעלי החיים, המתנגדים לכל סחר בהם, לבין
- 27 בעלי בתי גידול- וזאת כמובן מבלי להביע כל עמדה באשר לאופן פעילותה של התובעת בגידול
- 28 ומכירת הכלבים במסגרת עיסוקה (שכן אף לא הובאו לכך די ראיות).
- 29 תגובתו של הנתבע מהווה בהקשר הדברים הקיים דעה וביקורת קשה על מעשיה של התובעת,
- 30 החמורים מאוד בעיניו וכפי שהגדיר זאת בעצמו - סחר בבעלי חיים משולים בעיניו לסחר בבני

בית משפט לתביעות קטנות באשקלון

ת"ק 27793-08-20 אוחיון נ' רביקוביץ'

תיק חיצוני:

אדם. בפרט, כאשר הדברים נאמרו בעידנא דריתחא ממש לאחר שנחשף לסרטון שבו נצפה
 כלב שהושם בקופסת קרטון בבחינת מתנה וכפי שציין לא ברור כמה זמן שהה בקופסה.
 העובדה כי התובעת רואה במעשיה כמקדמת האושר והאהבה בין בעלי חיים לבני אדם, אינה
 משנה את דעתו של הנתבע בקשר למעשי התובעת- והוא עדיין רואה בהם כהתעללות בבעלי
 חיים. זו דעתו ותגובתו מהווה הבעה חופשית שלה.

7. יש לזכור כי בחברה דמוקרטית חופש הביטוי הוא מיסודות הדמוקרטיה, וגם **חוק איסור לשון
 הרע, התשכ"ה-1965**, נבחן בראי הזכות החוקתית לחופש הביטוי. המתח או הגבול בין חופש
 הביטוי לבין לשון הרע נבחן בפסיקה תדיר, וכפי שנפסק חירות הביטוי היא "ציפור נפשה" של
 הדמוקרטיה - זכות יסוד שהיא גם עקרון-על בכל משטר דמוקרטי:

"הזכות החוקתית לחופש ביטוי היא רחבה בהיקפה. על כן, גם ביטוי שיש בו לשון הרע חוסה,
 בשיטתנו, תחת כנפי זכות היסוד לחופש הביטוי... אכן, חופש הביטוי במשפטנו משתרע על
 כל ביטוי, יהא תוכנו אשר יהא... גישה זו אינה מובנת מאליה. ניתן היה לסבור, כי ביטויים
 מסוימים אינם באים בגדרי חופש הביטוי."

ר' רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (12.11.2006, פורסם במאגרים).

8. אכן, אין חולק כי חלק מאמירות הנתבע אינן ראויות, אינן מכובדות ואינן מכבדות, אף לא את
 עצמו הוא. כך למשל השימוש במילה 'חלאה', 'תת אדם' וכד', טוב היה אילו לא היה נעשה
 במרחב הציבורי על כל צעד ושעל. אולם, כאמור, נקבע בפסיקה שלא כל גידוף או קללה מהווים
 לשון הרע, ובפרט נכונים הדברים בענייננו לנוכח היקפם המינימלי של ביטויים אלה במסגרת
 כלל דבריו של הנתבע, והקשר הדברים.

ר' האמור בעניין זה ברע"א 10520/03 הנ"ל, בעמ' 31:

"לא אמרתי - ואינני אומר - כי גידופים, קללות והתרסות אינם עשויים לבוא בגדר לשון הרע.
 כבר נפסק, כי תיאורו של אדם כ"אנטי ציוני" יכול שייחשב בגדר "לשון הרע"... וכך גם הכינוי
 "נאצי" ו"אנטישמי" (ראו א' שנהר, דיני לשון הרע (תשנ"ז) 130, והאסמכתאות שם). סינון
 קללה כלפי אדם, קבל עם ועדה, עלול לבזותו עד-מאד, ועל כן להוות משום "לשון הרע". עם

בית משפט לתביעות קטנות באשקלון

ת"ק 27793-08-20 אוחיון נ' רביקוביץ'

תיק חיצוני:

זאת, לא כל גידוף, ולא בכל הנסיבות, יקים עילת תביעה מכוח חוק איסור לשון הרע. "קללות וגידופים מהווים לצערנו חלק מהחיים החברתיים במדינה, ולפיכך קיים חשש שהכרה שיפוטית גורפת בגידופים כב' לשון הרע' תביא להצפת בתי-המשפט בתביעות שזו עילתן. זאת ועוד: ככל שהשימוש בגידופים שכיח יותר, כך נעשית פגיעתם לקשה פחות, עד כי אמירת גידופים מסוימים בנסיבות מסוימות לא תגרום עוד לפגיעה ממשית".

הגידוף של אתמול הוא שפת הרחוב של היום. סיווג הדיבור על-פי סגנונו עשוי לייחד את חופש הביטוי למיטיבי הדיבור ולצחי הלשון לבדם. חופש הביטוי צריך שיהיה שמור גם לעלגי הלשון, שהם תכופות גם קשיי היום. שפתם אינה "בעלת ערך פחות" ... כשם שחרות הביטוי היא עיוורת כלפי התוכן, כך אין היא נותנת דעתה לסגנון. אכן, כדברי ה- ECHR, הזכות לחופש ביטוי "protects not only the substance of the ideas and information expressed but also the form in *Oberschlick v. Austria (II)*, 42 Eur. Ct. H.R.) which they are conveyed".

(1997) 1266".

כך נפסק בתא"מ (שלום נת') 42103-12-10 אלכסנדר מילמן נ' טל פרז'ון (04.11.2014), פורסם במאגרים):

"כשמדובר בחילופים הדדיים של מילות גנאי, תוך כדי ויכוח (לרבות ויכוח שמתנהל במסגרת רשת חברתית באינטרנט), ותוך הטחת מילות גנאי או כינויים שהפכו שכיחים בחברה, נראה כי אין לראות מילות גנאי כאלה כבאות בגדר "לשון הרע" לעניין חוק לשון הרע; או לחלופין - ניתן לראותן בגדר "זוטי דברים" שאינם מקימים עילת תביעה... אולם לא כך הדבר, כשמדובר בהטחה של הכפשות עובדתיות: כי המושמץ הוא אנס, ואפילו אנס סדרתי, כיוון שאין לנתבעת צל ספק שביצע מעשי אונס לאורך חייו."

9. להשלמת התמונה אפנה לאמור בת"א (שלום ת"א) 15585-02-14 פייבל וויסבלט ואח' נ' תומר נוי ואח' (24.05.2020, פורסם במאגרים), בנוגע לאמירה בוטה ואף אלימה אך שהוכרה בנסיבות כהבעת דעה:

"במסגרת כתב התביעה יוחס לנתבע 2 הפרסום שלהלן: "צריך להשמיד את המקום ולתלות את התימניה בונקר הזאת שהגמלים יאכלו אותה..."

בית משפט לתביעות קטנות באשקלון

ת"ק 27793-08-20 אוחיון נ' רביקוביץ'

תיק חיצוני:

1 האמירה המיוחסת לנתבע 2, אמירה קשה, אמירה לא מנומסת בלשון המעטה - שפת ביבים,
2 כך ממש. לצד זאת ותוך כבוד רב לתובעים האמירה לא עולה בגדר לשון הרע. אכן בעניינינו,
3 חלק ניכר מהפרסומים נושא אופי וולגרי ובוטה, אולם עצם העובדה שיש מבין הפרסומים
4 שטעמם רע בוודאי אינו מוציא אותן מתחולת הזכות החוקתית לחופש ביטוי. בוודאי כאשר
5 מדובר באמירות שאין ספק שהן בגדר הבעת עמדה ולא משום עובדה מוגמרת. אדגיש כי הדעת
6 אינה נוחה משפת הביבים. אך אין לקבוע קביעה שיפוטית א- פריורית שכלל שאין לעשות
7 בשפה זו שימוש. בנוסף - וודאי שאין מדובר במחמאות שחלקו לתובעים, אך גם ברור לכל
8 שהשפה הקשה היא בגדר ביקורת, גם אם בוטה ובגדר הבעת דעה.
9 יש לבחון את המשמעות העולה מן הביטוי ובתוך כך האם יש לבחון האם הביטוי משפיל, פוגע
10 או מבזה וזאת בהתאם לסטנדרט אובייקטיבי של האדם הסביר...
11 בעניינינו, אומנם עסקינן בהבעת דעה אלימה אך מותרת. מי שקורא את הפרסום מבין כי
12 מדובר בהבעת עמדה ומכאן ברור שלא מדובר בלשון הרע."
13
14 10. מכל המקובץ עולה כי לא הוכחו בפני התנאים הנדרשים לחיוב הנתבע בדין, בין אם מכוח חוק
15 איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 ובין אם מכוח עוולת הרשלנות, ועל כן התביעה נדחת.

16
17 התובעת תשלם הוצאות הנתבע בסך 350 ₪.

18
19 מזכירות בית המשפט מתבקשת להמציא את פסק הדין לצדדים.

20
21 זכות להגשת בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתוך 15 יום.

22
23 ניתן היום, י"ד תשרי תשפ"ב, 20 ספטמבר 2021, בהעדר הצדדים.

24
25
26

עידית כלפה, רשמת בכירה